

Menetettyjä toiveita ja puolustuspuheita *Sinkkuelämästä*

Kim Akass & Janet McCabe
(toim): *Reading Sex and the City*.
London: I.B.Tauris, 2004. 288 s.

Kuten tässä *Lähikuvan* numerossa, myös Kim Akassin ja Janet McCaben toimittamassa artikkelikokoelmassa *Reading Sex and the City* hyvästellään ristiriitaisia tunteita herättänyttä *Sinkkuelämää*-kulttuurisarjaa ja pohditaan, mihin sen suosio ja ilmeinen kiistanalaisuus ovat palautettavissa. Kirja koostuu viidestä temaattisesta osiosta, jotka käsittelevät seksuaalisuutta, sinkkuutta, kulutusta, sarjan kerronnallisia ja intertekstuaalisia ulottuvuuksia sekä vastaanottoa. Johdannossa toimittajat toteavat hiukan vaisusti ja yleisluontoisesti, että kirjan lähtökohtana on ollut kartoittaa populaarikulttuuria koskevia puhetapoja ja lisätä ymmärrystä siitä, kuinka populaarikulttuuriset tekstit toimivat kamppailun kenttänä. Kamppailu on ymmärretty erilaisia kulttuurisia identiteettejä koskevaksi kamppailuksi, mutta kokoelma painottaa erityisesti naiskuvasta ja sukupuoli-identiteetistä käytävää kulttuurista määrittelyn ja muotojen hakemisen kamppailua.

Kirjoittajien tekemät tulkinat ovat hyvin erilaisia, joten artikkelit käyvät keskenään vääntöä sarjan naiskuvan edustuksellisuudesta ja edistyksestä. Tämä tutkijoiden tulkintojen erilaisuus johtaa pohtimaan ”todellista vastaanottoa” eli yleisöä: onkohan reseptiohajonta katsojakunnassa

samanlaista? Mukaan ei ole kuitenkaan otettu katsojatutkimuksia.

Naiskuvan tarkastelun kannalta mielenkiintoisimpana avautuu *Sinkkuelämän* ja feminismin historian suhdetta pohdittava Astrid Henryn artikkeli. Henry analysoi sarjan suhdetta toisen ja kolmannen aallon (tai kotoisammin sukupolven) feminismiin. *Sinkkuelämän* puhetapa on suunnattu erityisesti jälkimmäisen sukupolven edustajille, ja sarjan feminismin rakentuu pitkälti valinnanvapauden ja individualismin korostamisen varaan. Toisaalta myös naisten välinen ystävyys saa sarjassa paljon arvoa. *Sinkkuelämää* ei Henryn mukaan kuitenkaan voi tulkita feminismin kattavana kuvastona, sillä tällaiseen lukutapaan se ei tarjoa riittävästi moniulotteisuutta. *Sinkkuelämän* näkökulma on edustaa valkoista keskiluokkaa, ja kerronta kiertää etnisyyden ja luokka-aseman problematiikan todella notkeasti, myös feminisminsä osalta. Todellinen yhteiskunnallinen agenda loistaa poissaolollaan. Sarja päättyy ylistämään yksilöllisiä valintoja ja kuvaa lähinnä näiden valintojen merkitystä yksilöllisiin tilanteisiin.

Sinkkuelämää on artikkelikokoelmasta päätellen herättänyt paljon toiveita television mahdollisuuksista laajentaa seksuaalisen identiteetin kuvastoa. David Grevenin vihaiset huomiot sarjan mieskuvasta ja queer-kuvastosta artikuloivat ilmeistä pettymystä sarjan kerrontaan. Hänen mukaansa *Sinkkuelämää* päättyy tekemään lähtökohtiensa oavuuksista pelkän irvikuvan: ohdolla mieskuvalaan sarja tarjoilee katsojilleen misogyniaa ja homofobiaa, joka muistuttaa sirkuskulttuurin side show -perinnettä.

Näkemykset sarjan transgressiivisuudesta riippuvat ratkaisevasti lukutavasta. Jos esimerkiksi sarjaa tulkitsee heteroseksuaalisuuden kuvauksena, heteroseksuaalisuus itsessään näyttäytyy muuttavana ja gaykulttuurin vaikutteille avoimena kategoriana, kuten Astrid Henry antaa ymmärtää. Toisaalta gaysarjana *Sinkkuelämää* epäonnistuu, kuten David Greven esittää. Sarjan naiskuvan transgressiivisuuttakin on lähes mahdollonta lyödä lukkoon tai paikoilleen, niin että sitä voisi osoittaa sormella. Ehkä *Sinkkuelämän* on pakko mahdollistaa monia – keskenään hyvin ristiriitaisia – lukutapoja voidakseen puhutella mahdollisimman suurta yleisöä? Se käyttää transgressiivista kuvastoa, mutta on kuitenkin hävyttömän konservatiivinen.

Suurimmat ja hämmentävimmät kokoelman ristiriitaisuudet löytyvät kuitenkin artikkelien puhetavoista ja intentioista. Jotkut kirjoittajista ovat hylänneet kriittisen lukutavan eivätkä ole halunneet ottaa kantaa sarjan edistyksekkyyteen tai poliittisuuteen. Mukaan on otettu myös shoppailu- ja ravintolaopas, Manhattanin kartta sekä fragmentaarisia muistelmia akateemikkojen omista New Yorkin kokemuksista sarjan fanitustina ja shoppailijana. Kokoelman polyfonisuus ja sisäinen ristiriitaisuus on kyllä nautinnollista, mutta juurevampaa feministiskriittistä efektiä odottava lukija saattaa pettyä pahan kerran. On tietysti myös mahdollista, että allekirjoittanut ei näe metsää puilta – ehkä kirjoituskokoelmaa tulisikin lukea tietoisesti moniäänisenä koosteena, joka ei pyri vain kriittiseen provokaatioon, vaan myös juhlistamaan tarkastelun kohdettaan.

Kirjan parasta antia ovat eh-

dottomasti populaari- ja kulkulttuurin intertekstuaalisuutta tarkastelevat kirjoitukset. Ne pohtivat *Sinkkuelämän* merkitystä vertaamalla sarjaa Woody Allenin elokuviin, muihin television genreihin, muoti- ja tähtijournalismiin sekä naistenlehtiin. Kaikesta sarjaan liitetystä uutuusarvosta huolimatta kerronta ammentaa varsin tunnetusta nykylkulttuurin kuvastosta ja jo menneestä maailmasta, kuten Audrey Hepburnin tähti-imagosta tai Allenin New Yorkiin sijoittuvista neuroottisten suhteiden elokuvista. Myös sarjan ympärille rakentuva kulfusfetisismi on intermediaalista: Time Warner, joka omistaa sarjasta vastanneen HBO:n, kustantaa myös lehtiä, jotka hyötyvät tv-sarjan muoti- ja tyylikeskeisestä kerronnasta. Anna König, joka tarkastelee myös intermediaalisesti rakentuvia yleisön puhuttelutapoja, toteaa, että *Sinkkuelämä* on onnistunut muovaamaan muotijournalismin sisältöjä ja muotoja ainakin Iso-Britanniassa. Vaikka itse sarjan yleisö koostuisi huomattavan monista sosiaaliryhmistä, muotilehdet ovat onnistuneet rakentamaan puhuttelun, joka uppoaa erityisesti ylempään ja kulfuspotentiaalisempaan ryhmään.

Kokoelmaa olisi ollut nautinnollisempi ja myös helpompi lukea, jos kirjoittajat olisivat pohtineet enemmän oman lukutapansa perusteita ja asemaansa. Toimittajatkään eivät ole liiemmin perustelleet valitsemiaan näkökulmia. Näiden seikkojen pohtiminen olisi ehkä tarjonnut lisäinformaatiota myös tutkijoiden tulkintojen ja intentioiden erilaisuudesta.

Sari Elfving